

1 MAYIS'TA OLMAYACAK DUAYA AMİN DEMEK

26 Nisan 2023

Yıldırım Koç

Bu yıl da 1 Mayıs'ı "işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü" olarak kutlayacağız. Birçok kişi, "enternasyonalizm"den söz edecek ve milliyetçiliğe karşı çıkararak, bütün ülkelerin işçilerinin ve ezilen halkların birleşmesi gerektiğini ileri sürecek.

1976, 1977 ve 1978 yıllarında Taksim'deki 1 Mayıs kutlamalarında bulunan, 1993 yılında Türk-İş'in ilk kez Abidei Hürriyet Meydanı'ndaki 1 Mayıs kutlamasının hazırlık çalışmalarına katılmış ve daha sonra birçok 1 Mayıs kutlamasında yer almış biri olarak, 1 Mayıs günü enternasyonalizmden söz etmenin, olmayacak duaya amin demek olduğunu düşünüyorum. Günümüz, enternasyonalizmin değil, çağdaş anlamıyla milliyetçiliğin, anti-emperyalist milliyetçiliğin günüdür. Günümüzde enternasyonalizm hayali peşinde koşup milliyetçiliği terk edenler, sosyalistlerin ve işçi sınıfının bağımsız ve demokratik bir Türkiye ve sınıfsız ve sömürsüz bir dünya mücadelesine büyük zarar vermektedir.

Bu görüşleri en açık bir biçimde ifade eden kişilerin başında, Hikmet Kıvılcımlı gelmektedir.

Hikmet Kıvılcımlı, Sosyalist Gazetesi'nin 7 Şubat 1967 günlü ikinci sayısında "Sosyalizm Nedir?" başlıklı yazısında şunları yazıyordu:

"2 – Türkiye'de Milliyetçilik: Sosyalizmdir.

"Türkiye'de de, işçi sınıfımızın bayraklaştırdığı bir çok Sosyalistler, burjuva aydınları oldular. Daha tipik örnek: Türklere türkçülüğü öğreten Ziya Gökalp en katıksız burjuva ideoloğu idi. Ömrünün sonunda tüm düşüncelerinin muhasebesini dürüstçe yapar yapmaz, ne buldu? Nice kafasını işletmeyen saççıya ve şarlatan solcuya (hele Kadroculara) parmak ısırttı: Türkiye'de sosyalizmden başka gerçek milliyetçilik olamayacağını sezdi ve bu doğruyu açıklamakta sakınca görmeyen bir sosyalist olarak öldü.

"Milli Kurtuluş hareketimiz, Mustafa Kemal'in unutulmaz deyimini ile: 'EMPERYALİZME VE KAPİTALİZME KARŞI' çıktı. Kapitalizme karşı olan ilerici: SOSYALİZM'den başka ne olabilirdi? Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne kotarılan ilk 'HALKÇILIK PROGRAMI' bilinen, Sosyalizm sözcüğünü 'HALKÇILIK' diye tercüme etmekten başka bir şey değildi. Kapitalizmin bir başka düşmanı daha vardı. Derebeğilik gericiliği, Kuvayimilliyeci Mustafa Kemal'in Derebeği veya gerici olduğunu kimse iddia edebildi mi? Hayır.

"Türkiye'de Sosyalizm düşmanlığı, Modern Toplum düşmanlığı oldu; ülkemizi dünyanın en geri derebeği artığı durumuna sokmak istedi. O yüzden, Türkiye'de, Babil çağından kalmış Tefeci-Bezirganlığın, Finans-Kapital köleliğine karşı MODERN TOPLUMU savunmak, Tarihin bir cilvesi olarak sosyalistlere düştü. Batıda modern KAPİTALİZM'in gerçekleştirdiği VATANSEVERLİK ve MİLLİYETÇİLİK, Türkiye'de sosyalistlerin boyunlarına borç oldu ve oluyor." (büyük harfler Kıvılcımlı'ya ait)

Hikmet Kıvılcımlı, Sosyalist Gazetesi'nin 20 Haziran 1967 tarihli 6. sayısında da şunları söylüyordu: (Ozan Sallantı, "Dr.Hikmet Kıvılcımlı ile Konuşma," s.1)

"Vatan Partisi'nin SOSYALİZM anlayışı nedir?

"Bilimsel Sosyalizm Dogmatizm (NASSI KAATI'cılık) değildir. Batıda Sosyalizm adı verilen şey Türkiye'de İKİNCİ KUVAYİMİLLİYECİLİKTİR." (büyük harfler Kıvılcımlı'ya ait)

Burada uzun uzun anlatmaya imkan yok; ancak özetle şu söylenebilir. Gelişmiş kapitalist ülkelerin işçi sınıfları, 19. yüzyılın son çeyreğinden itibaren, diğer ülkelerin işçi sınıflarıyla birlikte olup kapitalizmi sona erdirmek yerine, kendi kapitalistleri ve devletleriyle birlikte olup, sömürgeleri sömürmeyi ve sömürgelerden aktarılan ekonomik artığın bir bölümünden yararlanmayı kabul ettiler. Bu ülkelerin komünistleri, insanın insanı sömürmediği bir dünyayı savundu ve bu dünya için mücadele etti. Ancak

bu ülkelerin işçi sınıfları, kendi sermayedarlarına karşı mücadele edip düzeni değiştirmek yerine, düzenle bütünleşmeyi tercih etti.

F.Engels, 7 Ekim 1858 tarihinde Marx'a yazdığı mektupta, İngiliz işçi sınıfının burjuva proletaryaya dönüşmesinden söz etti: "İngiliz proletaryası gerçekte giderek daha fazla burjuva oluyor; öyle ki, tüm ulusların en burjuvası olan bu ulus, gözüktüğü kadarıyla, nihai olarak, bir burjuvazinin yanı sıra bir burjuva aristokrasiye ve bir burjuva proletaryaya sahip olmayı amaçlıyor. Tüm dünyayı sömüren bir ulus için tabii ki bu belirli bir ölçüde geçerli nedenlere dayanmaktadır."

Marx, 16 Nisan 1863 tarihinde Engels'e yazdığı mektupta "İngiliz işçilerinin belirgin burjuva hastalığı" demektedir.

1 Mayıs'ı "işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü" olarak kutluyoruz. Ancak işçiler arasında uluslararası düzeyde işbirliği ve dayanışma ile enternasyonalizm birbirinden farklıdır. Enternasyonalizm, kader ve mücadele birliğidir; işbirliği ve dayanışma değil. Karl Marx ve Friedrich Engels'in 1848 yılı Şubat ayında yayımladıkları *Komünist Manifesto* veya *Komünist Partisi Manifestosu*, "Proleterlerin zincirlerinden başka kaybedecekleri bir şeyleri yoktur. Kazanacakları bir dünya vardır. Bütün ülkelerin proleterleri, birleşin!" cümleleriyle biter ("Die Proletarier haben nichts in ihr zu verlieren als ihre Ketten. Sie haben eine Welt zu gewinnen. Proletarier aller Laender, vereinigt euch!" Marx-Engels, *Manifest der Kommunistischen Partei*, Dietz Verlag, Berlin, 1975, s.83). Önerilen, kader ve mücadele birliğidir. Emperyalizm çağında gelişmiş kapitalist ülkelerin işçi sınıfları kaderlerini kendi sermayedar sınıfları ve devletleriyle birleştirmişlerdir. Emperyalist ülkelerin işçi sınıfları ezen ulus milliyetçisidir, şovendir. Vietnam Savaşı, Körfez Savaşı, Irak'a saldırı gibi son dönemin örnekleri bu tavrı kanıtlamaktadır. Azgelişmiş ülkelerin işçi sınıfları da anti-emperyalist bir milliyetçiliği savunmaktadır.

"1 Mayıs işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü"nde enternasyonalizmi savunmak, olmayacak duaya amin demektir. Gün, anti-emperyalist milliyetçiliğin günüdür.